

طرح ارتقاء مسجد

در تراز اسلام ناب و انقلاب اسلامی

(اسفند ۱۴۰۰)

مدیریت مسجد و هجرت

معاونت تبلیغ و امور فرهنگی حوزه‌های علمیه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمه

مسجد اثرگذارترین نهاد اسلامی با کارکردی جامع و چندمنظوره به شمار می‌آید و همواره در طول تاریخ اسلام نقش بنیادین و محوری در پیشرفت جامعه ایفا کرده است. مسجد حلقه وصل امت و امام، پایگاه اطلاع رسانی و هدایتگری اجتماعی، و محور اداره جامعه اسلامی است که می‌تواند نقش مؤثری در شکل‌گیری تمدن اسلامی داشته باشد.

اولین اقدام پیامبر اسلام «صلی الله علیه و آله» برای پایه‌گذاری بنای حکومت اسلامی در مدینه احداث مسجد بود و در ادامه راه و دوران معصومین «علیهم السلام» مکانی برای عبادت، تجمعات سیاسی، فرهنگی و بهترین جایگاه علم‌آموزی و فراگیری قرآن، اعتقادات، معارف، اخلاق، احکام و گره‌گشایی از مشکلات مردم بوده است؛ لذا مسجد علاوه بر آثار عبادی و پرورش معنوی اهل ایمان با گستره نقش‌ها، فعالیت‌ها و برنامه‌ها، در امور اجتماعی و تربیتی نیز نقش مهمی را عهده‌دار است. جایگاه مسجد در گذر زمان فراز و فرودهایی داشته است که بالاترین میزان اثربخشی مسجد در جامعه را می‌توان در نهضت‌های دینی و سیاسی تاریخ اسلام مشاهده نمود. با پیروزی انقلاب اسلامی جایگاه و گستره تأثیر مسجد به اوج خود رسید و به عنوان پایگاه اصلی در ابتدای انقلاب و دوران دفاع مقدس نقش‌آفرینی کرد؛ اما در طی این مسیر پر فراز و نشیب به آرامی این نقش کم‌رنگ شده و بیم آن می‌رود از این نیز کمتر شود.

حداکثر کارکرد بعضی از مساجد اقامه جماعت در نوبت مغرب و عشاء است و نقش مهمی در تداوم انقلاب و اسلام ندارند و آن‌گونه که تراز انقلاب است از این ظرفیت عظیم استفاده نمی‌شود.

در طرح حاضر به منظور رسیدن به مسجد تراز جمهوری اسلامی و بهره‌برداری حداکثری از فضای مساجد و رسیدن به جایگاه مطلوبی که بالاترین میزان اثر بخشی را داشته و به پایگاه اصلی و بی‌بدیل پرورش و تربیت دینی تبدیل شود، برای کارکردهای مختلف مسجد کمیته‌های خاص در نظر گرفته شده و اعضاء، شرح

وظایف و راهکارهای رسیدن به وظایف تبیین شده است. امید است با اجرای آن مساجد نقش واقعی خود را بازیابند، انشاءالله.

کارکردها و مأموریت

الف) کارکردها

مسجد تراز اسلام ناب و انقلاب اسلامی دارای کارکردهای زیر است:

۱. کارکرد عبادی؛
۲. کارکرد فرهنگی و اجتماعی؛
۳. کارکرد سیاسی و دفاعی؛
۴. کارکرد اقتصادی، حمایتی و امدادی؛
۵. کارکرد آموزشی - تربیتی.

ب) مأموریتها

مسجد در هر یک از کارکردهای فوق مأموریتهایی دارد که اهم آنها عبارتند از:

کارکرد عبادی

- ۱- دارای طرح و برنامه در مسایل عبادی و دینی؛
- ۲- کانون اقامه نماز، عبادت، نیایش و تقرب به خدا.

کارکرد فرهنگی و اجتماعی

- ۱- تصمیم گیر و تصمیم ساز و جهت دهنده در فعالیت های فرهنگی و دینی؛
- ۲- مؤثر و فعال در نشر فرهنگ حیات آفرین قرآن و مکتب اهل بیت «علیهم السلام»؛
- ۳- تأثیرگذار جهت اقامه دین در جامعه؛
- ۴- مروج سبک زندگی اسلامی؛
- ۵- دارای نقش محوری و کانون فعالیت های اجتماعی؛
- ۶- حیات آفرین و تمدن ساز؛
- ۷- تأمین کننده امنیت، نشاط و آرامش روانی و اجتماعی؛

- ۸- تحکیم کننده نهاد خانواده؛
- ۹- کانون تأمین عدالت اجتماعی و اقتصادی و مبارزه با فساد؛
- ۱۰- کانون امر به معروف و نهی از منکر؛
- ۱۱- مرکز اطلاع رسانی و ارتباطات اجتماعی؛
- ۱۲- محور اداره جامعه و حلقه وصل امت و امام؛
- ۱۳- عامل وحدت و ایجاد همگرایی و نظم و انضباط اجتماعی؛
- ۱۴- دارای نقش مؤثر در اصلاح ذات البین و حل و فصل نزاعها؛
- ۱۵- ترغیب کننده جوانان و نوجوانان جهت راهیابی به حوزه‌های علمیه.

کارکرد سیاسی و دفاعی

- ۱- مؤثر و موج آفرین در تصمیمات و اقدامات انقلابی و جهادی؛
- ۲- بصیرت آفرین و آگاهی بخش نسبت به انقلاب و نظام اسلامی؛
- ۳- کانون دفاع از مرزهای جغرافیایی و فرهنگی اسلام، امت اسلامی و انقلاب اسلامی؛
- ۴- فعال و مؤثر در مقابله با افراد و جریان‌های منحرف و فرق ضاله و گمراه.

کارکرد اقتصادی، حمایتی و امدادی

- ۱- خودکفا در اقتصاد و متکی به مردم؛
- ۲- محور همدلی و مشارکت جمعی برای حمایت از محرومان و مستضعفان؛
- ۳- دارای نقش تأثیرگذار در برقراری عدالت اجتماعی؛
- ۴- امداد رسان در حوادث و بلایای طبیعی.

کارکرد آموزشی و تربیتی

- ۱- محور در اجرای آموزشهای تربیتی و بصیرتی (حبل المتین و ...)
- ۲- یاری کننده دانش آموزان در تقویت علمی و آموزشهای مدرسه‌ای؛
- ۳- تربیت کننده نیروهای مؤمن و انقلابی؛
- ۴- کانون پر مهر نونهالان، کودکان و نوجوانان؛
- ۵- فعال در زمینه سلامت جسمی مردم و ترویج ورزش سالم.

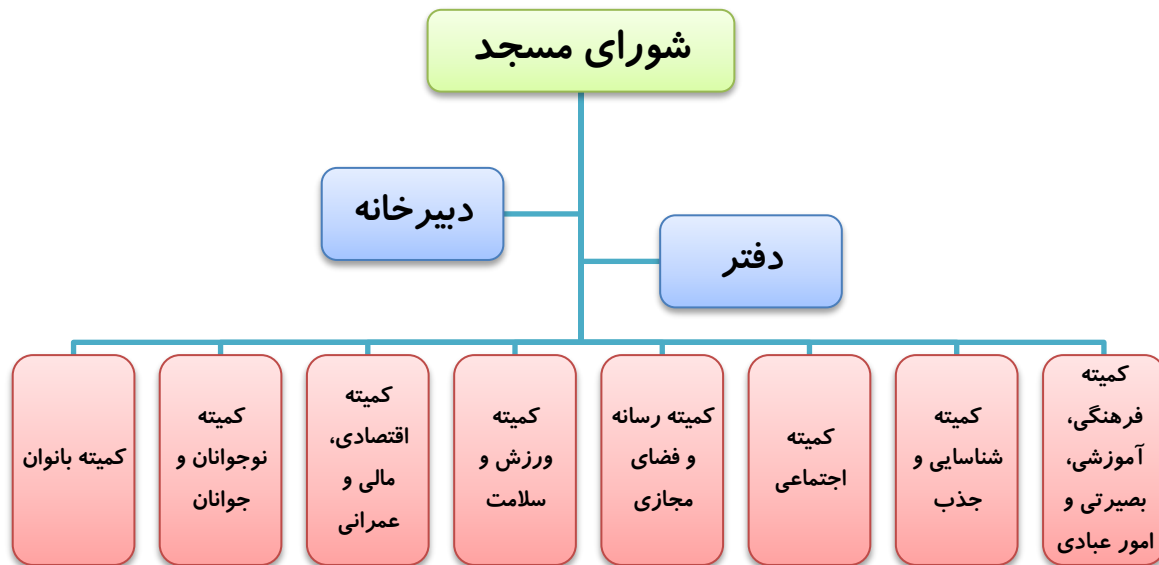
ارتقاء نقش مسجد و کارکردهای آن برای ساختن محیط و جامعه اسلامی.

سیاست‌ها

- ۱- محوریت آیات نورانی قرآن کریم، روایات و سیره اهل بیت «علیهم السلام» در کلیه طرح‌ها و برنامه‌های مربوط به مسجد؛
- ۲- توجه به منویات و رهنمودهای امامین انقلاب و مراجع عظام تقلید؛
- ۳- توجه به جذب حداکثری و دفع حداقلی؛
- ۴- حفظ هویت، استقلال و حریت مسجد در عرصه‌های اجتماعی و سیاسی؛
- ۵- تمرکز در مدیریت مسجد با محوریت امام جماعت؛
- ۶- توجه به فرهنگ بومی و منطقه‌ای نسبت به کارکردهای مختلف مسجد؛
- ۷- استفاده حداکثری از امکانات و ظرفیت‌های منطقه‌ای در جهت اهداف مسجد؛
- ۸- پرهیز از جناح‌گرایی، سیاست‌زدگی و اختلافات قومی و قبیله‌ای؛
- ۹- توجه به ظرفیت‌های بالقوه و به فعلیت رساندن آن؛
- ۱۰- تقویت فعالیت‌های جهادی و پرهیز از تحمیل هزینه‌های غیر ضروری بر مسجد؛
- ۱۱- استفاده از افراد متأهل و متعهد در ارتباط با مسایل اجتماعی و خانواده‌ها؛
- ۱۲- توجه به همه طبقات و گروه‌ها بویژه جوانان و نوجوانان؛
- ۱۳- بهره‌گیری از ظرفیت‌های محیطی رسمی و غیر رسمی با هماهنگی مردم و نهادهای مرتبط؛
- ۱۴- تأکید بر کارهای گروهی و جهادی؛
- ۱۵- توجه به هنر قدسی متناسب با مسجد؛
- ۱۶- تأکید بر وحدت اسلامی؛
- ۱۷- تأکید بر نظم و انضباط و اجرای منظم برنامه‌ها.

تشکیلات مسجد تراز

مسجد تراز دارای یک شورا و هشت کمیته می‌باشد و با تشکیلات زیر مدیریت می‌شود.

شورای مسجد تراز

شورای مسجد تراز دارای اعضا و وظایف زیر می‌باشد:

اعضای شورا

- ۱- امام جماعت مسجد (رئیس شورا)؛
- ۲- اعضاء هیئت امناء مسجد؛
- ۳- رؤسای کمیته‌های هشت گانه مسجد؛
- ۴- مسئولان مجموعه‌های مرتبط با مسجد (مسئول بسیج مسجد، مسئول کانون فرهنگی مسجد و ...).

وظایف شورا

- ۱- سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی کوتاه مدت، میان مدت و بلندمدت فرهنگی و تبلیغی مسجد؛
- ۲- تعیین شرح وظایف کمیته‌ها به منظور فعالیت هماهنگ، متناسب و هدف‌مند اعضا در مسجد؛
- ۳- بررسی و تصویب راهکارهای مناسب جهت رفع آسیب‌ها و مشکلات فرهنگی و اجرایی محله و مسجد؛

- ۴- برگزاری جلسات هم افزایی و انتقال تجارت موفق با کمیته‌ها جهت اخذ تصمیمات مناسب‌تر؛
- ۵- تصویب برنامه‌های بلندمدت و کوتاه مدت کمیته‌ها؛
- ۶- نظارت بر حسن اجرای سیاست‌ها، برنامه‌ها و فعالیت کمیته‌های زیر مجموعه؛
- ۷- ایجاد بانک اطلاعات مسجد.

کمیته‌ها

مسجد تراز دارای ۸ کمیته با عناوین ذیل می‌باشد:

- ۱- کمیته فرهنگی، آموزشی، بصیرتی و امور عبادی؛
- ۲- کمیته شناسایی و جذب؛
- ۳- کمیته اجتماعی؛
- ۴- کمیته رسانه و فضای مجازی؛
- ۵- کمیته ورزش و سلامت؛
- ۶- کمیته اقتصادی، مالی و عمرانی؛
- ۷- کمیته نوجوانان و جوانان؛
- ۸- کمیته امور بانوان.

تبصره: بر اساس میزان مأمومین و تعداد افراد شرکت کننده در مسجد و جایگاه منطقه‌ای و جغرافیایی آن در شهر یا روستا می‌توان کمیته‌ها را تجمیع کرد و یا کاهش داد.

وظایف عمومی کمیته‌ها

- ۱- اجرای مصوبات ابلاغی از شورا؛
- ۲- تعیین موضوعات و مسائل اولویت دار و ارائه راهکارهای پیشنهادی مناسب به شورا؛
- ۳- شرکت در جلسات کمیته‌های مساجد دیگر و مشارکت در اندیشه‌ورزی آنان؛
- ۴- ارسال گزارش فعالیت‌های کمیته به رئیس شورا؛
- ۵- انجام سایر امور محوله از طرف رئیس شورا.

ویژگی‌های عمومی اعضای کمیته‌ها

اعضای کمیته‌ها دارای شرایط ذیل بوده و برای هر کمیته نیز ویژگی‌های خاص تعریف می‌شود:

- ۱- مؤمن و انقلابی؛
- ۲- بصیر و ولایتمدار؛
- ۳- اهل مسجد و نماز جماعت؛
- ۴- حتی الامکان ساکن در اطراف مسجد؛
- ۵- توانمند و آگاه در انجام وظایف واگذار شده؛
- ۶- دارای تعهد، دغدغه، پشتکار و روحیه جهادی؛
- ۷- حلیم و بردبار؛
- ۸- خلاق، فعال، برنامه‌ریز و توانمند در مدیریت فرهنگی؛
- ۹- اهل رعایت احترام، ادب، عزت و کرامت بخشی به مخاطبین؛
- ۱۰- خوش سابقه، خوش نام و دارای مقبولیت عمومی؛
- ۱۱- دارای روحیه تعامل و ارتباط با مردم، مسئولین و خیرین؛
- ۱۲- آراستگی ظاهر؛
- ۱۳- آشنایی اجمالی با فضای مجازی و استفاده از آن.

ویژگی‌های خاص اعضاء، وظایف و راهکارها در کمیته‌ها

الف) کمیته فرهنگی، آموزشی، بصیرتی و امور عبادی:

این کمیته به م سایل داخلی م مسجد پرداخته و در راستای ارتقاء کمی و کیفی امور عبادی م مسجد و ایجاد بسترمنا سب جهت رشد و شکوفایی حداکثری استعدادهای فردی و گروهی در زمینه‌های اعتقادی، اخلاقی، سیاسی و بصیرتی مسجدیان تشکیل می‌گردد.

❖ اعضاء

- ۱- مسئول پایگاه بسیج؛
- ۲- مدیر یا معلم یکی از مدارس آموزش و پرورش؛

۳- مسئول کمیته رسانه و فضای مجازی؛

۴- یک نفر از هیئت امناء مسجد؛

۵- یکی از جوانان مؤمن مسجدی؛

۶- مسئول هیئت مذهبی مسجد؛

۷- یک طلبه جوان.

❖ ویژگی‌های خاص اعضاء

۱- سابقه کار فرهنگی و آموزشی؛

۲- آشنا و آگاه به مسائل و اقتضانات روز جامعه؛

۳- فعال و پی‌گیر نسبت به برگزاری نماز جماعت و مراسم عبادی؛

۴- حتی‌الامکان آشنا با دستگاه‌های صوتی و تصویری.

تذکر: یکی از اعضای کمیته باید دارای ویژگی فوق باشد و لازم نیست تمام افراد کمیته آشنایی با دستگاه‌های صوتی و تصویری داشته باشند.

❖ وظایف

۱- آموزش و تربیت نیروهای مؤمن و انقلابی؛

۲- گسترش و اجرای برنامه‌ها و فعالیت‌های دینی و معنوی؛

۳- گسترش فضای اخلاقی، معنوی و تربیتی و انجام فعالیت‌های پرورشی در مسجد؛

۴- گسترش و تعمیق ارزش‌های اسلامی، ایرانی و انقلابی در همه سطوح سنی؛

۵- روشنگری و ارتقاء سطح بینش و سلامت فکری و سیاسی مسجدیان؛

۶- تقویت مبانی معرفتی و اعتقادی و بصیرت دینی؛

۷- تقویت و ترویج سبک زندگی اسلامی؛

۸- رصد و شناسایی نیازهای آموزشی برای برگزاری کلاس‌های مختلف دینی، هنری، مهارتی، علمی، رسانه‌ای و ...؛

۹- ایجاد فضای شور و نشاط معنوی در مسجد؛

۱۰- ترویج قرآن و معارف اهل بیت «علیهم السلام».

ب) کمیته شناسایی و جذب

این کمیته جهت جذب حداکثری مؤمنین، به ویژه جوانان و نوجوانان و بهره‌گیری از توان آنها به منظور تأثیرگذاری در تحولات فرهنگی دینی محله و منطقه تشکیل می‌شود.

❖ اعضاء کمیته شناسایی و جذب

- ۱- فرمانده پایگاه بسیج؛
- ۲- مسئول جذب کسبه و اصناف؛
- ۳- مسئول جذب اقشار مختلف اجتماعی (ا ساتید، معلمان، دانشجویان، فرهیختگان، کارمندان، نیروهای نظامی و انتظامی و مسئولان ادارات، نهادها و ...)
- ۴- مسئول جذب کودکان و نوجوانان (ترجیحاً یکی از مربیان پرورشی مدارس)؛
- ۵- مسئول جذب جوانان (ترجیحاً یک طلبه یا دانشجوی خوش فکر و جوان)؛
- ۶- مسئول پیوند بچه‌های مدرسه به مسجد؛
- ۷- مسئول هیئت مذهبی مسجد؛
- ۸- مسئول خادمین افتخاری.

❖ ویژگی‌های اعضاء کمیته شناسایی و جذب

- ۱- دارای روابط عمومی بالا؛
- ۲- خوش اخلاق، متدین، دارای سعه صدر و خیرخواه؛
- ۳- دغدغه‌مند، دارای حسن سابقه و آراستگی ظاهر؛
- ۴- رعایت احترام، ادب، عزت و کرامت بخشی به مخاطبین.

❖ وظایف کمیته جذب و شناسایی

- ۱- احصاء روش‌های شناسایی و جذب افراد مختلف به مسجد؛

۲- تشویق و ترغیب مردم به حضور در مسجد، شرکت در نماز جماعت و انجام فعالیت‌های متنوع دینی، سیاسی، اجتماعی و ...؛

۳- تعامل، هماهنگی و همکاری با کمیته‌های مختلف مسجد جهت ایجاد زمینه‌های جذب بیشتر؛

۴- حضور در مجامع مختلف و ارتباط با افراد و گروه‌ها برای جذب آنان به مسجد.

ج) کمیته اجتماعی

این کمیته به منظور طراحی و سازماندهی حرکت‌های جریان ساز و اثربخش در جهت حل معضلات و مسائل اجتماعی محله و منطقه تشکیل می‌گردد.

❖ اعضاء

- ۱- یک نفر از هیئت امناء؛
- ۲- مدیر، معاون پرورشی یا یکی از معلمان مدارس آموزش و پرورش؛
- ۳- یک کارشناس مشاوره دینی، خانوادگی و اجتماعی؛
- ۴- یک نفر از شورای شهر یا روستا یا دهیار؛
- ۵- یک نفر از کمیته اقتصادی، مالی و عمرانی؛
- ۶- رئیس شورای حل اختلاف محل؛
- ۷- مسئول پایگاه بسیج یا مسئول هسته امر به معروف منهی از منکر مسجد؛
- ۸- مسئول طرح پیوند آسمانی مسجد (طرح پیوست)؛
- ۹- یک نفر از نیروی انتظامی.

❖ ویژگی‌های اعضاء

- ۱- آشنا با آسیب‌ها و مشکلات منطقه یا محله؛
- ۲- راز داری، حفظ شئونات و اسرار افراد؛
- ۳- وجاهت، مقبولیت و مورد اعتماد مردم بودن؛
- ۴- آشنایی با قوانین و احکام مرتبط؛
- ۵- آگاهی و تخصص مورد نیاز؛

۶- متأهل و حتی الامکان با تجربه.

❖ شرح وظایف کمیته

- ۱- رصد آسیب‌های اجتماعی محله و منطقه؛
- ۲- برنامه‌ریزی و اجرای انواع حمایت‌های مادی و معنوی از خانواده‌های آسیب پذیر؛
- ۳- راه اندازی هسته های امر به معروف و نهی از منکر.

د) کمیته رسانه و فضای مجازی

این کمیته به منظور گسترش معنویت و معارف قرآن و اهل بیت علیهم السلام در فضای مجازی و اطلاع رسانی فعالیت‌های مسجد تشکیل می‌شود.

❖ اعضاء:

- ۱- چهار نفر فعال در عرصه‌های هنر، رسانه و فضای مجازی؛
- ۲- یک نفر از اعضاء هیئت امناء.

❖ ویژگی‌های اعضاء:

- ۱- فعال و آشنا با هنر به ویژه هنر اسلامی و اقتضائات آن؛
- ۲- آشنا با ابزارها و نرم‌افزارهای رسانه‌ای؛
- ۳- دارا بودن روابط عمومی بالا؛
- ۴- مهارت در تبلیغات محیطی و مجازی.

❖ وظایف:

- ۱- سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی جهت توسعه و گسترش هنر در منطقه با محوریت مسجد (پیوست هنر آسمانی)؛
- ۲- حمایت از فعالیت‌های تبلیغی، ترویجی، فرهنگ سازی مسجدیان با استفاده از؛
- ۳- ایجاد جبهه رسانه‌ای در منطقه با توجه به امکانات و توانایی‌های مسجد؛
- ۴- همکاری در تهیه، تنظیم و صدور اطلاعیه، بیانیه، جوابیه و مواضع مسجد؛

- ۵- پوشش خبری و رسانه‌ای نشست‌ها، دیدارها، نمایشگاه‌ها و مراسمات مسجد؛
- ۶- تأمین نیازمندی‌های رسانه‌ای کمیته‌های مختلف؛
- ۷- تجهیز مسجد به ابزارهای مورد نیاز هنری و رسانه‌ای؛
- ۸- برنامه‌ریزی جهت اجرای آموزش‌های هنری و رسانه‌ای در مسجد؛
- ۹- جذب و به کارگیری فعالان عرصه هنر و رسانه در فعالیت‌های فرهنگی؛
- ۱۰- استفاده از توانمندی‌های رسانه‌ای در جهت جذب مردم به مسجد؛
- ۱۱- همکاری و تعامل با نهادها، ارگان‌ها و مؤسسات هنری و رسانه‌ای جهت ارتقاء فعالیت‌های فرهنگی مسجد.

ه) کمیته ورزش و سلامت

❖ اعضاء:

- ۱- سه نفر از جوانان ورزشکار؛
- ۲- مسئول کانون فرهنگی؛
- ۳- مسئول سالن ورزشی؛
- ۴- مسئول تربیت بدنی بسیج؛
- ۵- مربی یا معلم ورزش مدرسه.

❖ ویژگی اعضاء:

- ۱- حتی الامکان اهل ورزش و آشنا به رشته‌های ورزشی؛
- ۲- آشنا با اماکن ورزشی تفریحی سالم.

❖ شرح وظایف:

- ۱- برنامه‌ریزی به منظور ارتقاء فرهنگ ورزش و سلامت در میان مسجدیان؛
- ۲- برنامه‌ریزی جهت استفاده از ظرفیت‌های مختلف اماکن ورزشی برای اهل مسجد؛
- ۳- حمایت‌های مادی و معنوی از ورزشکاران برتر مسجدی؛

- ۴- راه‌اندازی رشته‌های مختلف ورزشی در مسجد؛
- ۵- برنامه‌ریزی برای گسترش ورزش همگانی در بین مسجدی‌ها و به ویژه جوانان و نوجوانان؛
- ۶- تهیه قوانین و مقررات ورزشی مرتبط با شأن مسجد؛
- ۷- پی‌گیری جهت تجهیز و تکمیل امکانات ورزشی مسجد؛
- ۸- برگزاری مسابقات مختلف ورزشی برای اهل مسجد؛
- ۹- اجرای اردوهای ورزشی.

(و) کمیته اقتصادی، مالی و عمرانی

این کمیته به منظور ایجاد منابع پایدار و استقلال مسجد تشکیل شده و سعی در برطرف کردن مشکلات مالی و عمرانی مسجد دارد.

❖ اعضاء

- ۱- یک نفر از هیئت امناء مسجد؛
- ۲- مسئول صندوق قرض الحسنه؛
- ۳- یکی از خیرین اقتصادی؛
- ۴- یک نفر از فعالان اقتصادی موفق؛
- ۵- یک نفر از کسبه مؤمن.

❖ ویژگی‌های اعضا

- ۱- داشتن تجربه و دانش کافی در مسائل مالی و اقتصادی؛
- ۲- شفافیت در عملکردهای مالی و امین بودن.

❖ وظایف

- ۱- آموزش و توجیه عوامل اجرایی، هیئت امناء و فعالین مسجد در امر خودکفایی و اقتصاد مسجد؛
- ۲- تعیین مسئول مالی مسجد؛
- ۳- جذب خیرین و بانیان به منظور تأمین هزینه‌های مسجد و نیازمندان؛

- ۴- راه اندازی صندوق قرض الحسنه مسجد؛
- ۵- هماهنگی و تعامل با ارگان‌های مربوط جهت جذب بودجه و خدمات مناسب؛
- ۶- پی‌گیری اجرای امور عمرانی مسجد؛
- ۷- نظارت بر روند گردش مالی و هزینه‌های مسجد.

❖ وظایف مسئول مالی

- ۱- ثبت کلیه امور مالی مسجد اعم از ورودی‌ها و خروجی‌ها؛
- ۲- نگهداری دفاتر حساب‌ها و تنظیم گزارش‌ها و صورت‌های مالی؛
- ۳- نگهداری کلیه اسناد مالی اعم از رسیدها، فاکتورها، سفته و چک‌های بانکی؛
- ۴- تنظیم قراردادها و پی‌گیری حسن انجام آن‌ها؛
- ۵- تهیه لیست اموال مسجد.

ز) کمیته نوجوانان و جوانان

❖ اعضاء

از میان نوجوانان و جوانان مستعد، علاقمند و با انگیزه افرادی متناسب با عنوان کمیته‌های دیگر انتخاب و در این کمیته عضو می‌گردد.

❖ وظایف

- ۱- تلاش در جهت اجرا و پی‌گیری برنامه‌های متناسب با جوانان و نوجوانان؛
- ۲- برنامه‌ریزی به منظور استفاده حداکثری از توانمندی و ظرفیت جوانان و نوجوانان در برنامه‌های مسجد؛
- ۳- زمینه‌سازی جهت ارائه خدمات متنوع به جوانان و نوجوانان؛
- ۴- ارتقاء معنویت و اخلاق بین جوانان و نوجوانان؛
- ۵- برنامه‌ریزی برای اوقات فراغت جوانان و نوجوانان؛
- ۶- تعامل و همکاری با مراکز خدماتی و رفاهی جهت استفاده جوانان و نوجوانان؛
- ۷- برنامه‌ریزی به منظور آموزش‌های مرتبط با جوانان و نوجوانان.

ح) کمیته امور بانوان

از آنجا که نیمی از جمعیت مساجد را خواهران تشکیل می‌دهند کمیته‌ای با نام امور بانوان تشکیل می‌شود که امور مربوط به بانوان را برنامه‌ریزی و مدیریت کنند.

❖ اعضاء

از میان خواهران مستعد، علاقمند و با انگیزه یک نفر حسب موضوع کمیته‌های هفت گانه انتخاب و در کمیته بانوان عضو می‌گردد. این کمیته صرفاً به برنامه‌ریزی‌های خاص بانوان و اجرای مصوبات کمیته‌های مربوطه می‌پردازد.

تبصره:

- ۱- کلیه برنامه‌های پیشنهادی کمیته بانوان جهت اجرا باید به تصویب شورا برسد.
- ۲- به منظور رعایت حریم شرعی یک نفر از محارم بانوان به عنوان رابط به شورای مسجد معرفی می‌گردد.

❖ ویژگی‌های اعضاء

- ۱- متخلق به اخلاق و آداب دینی؛
- ۲- علاقه‌مند، با انگیزه و پیگیر؛
- ۳- حتی‌الامکان متأهل؛
- ۴- اجازه همسر یا پدر؛
- ۵- سعه صدر و صبر.

❖ شرح وظایف

- ۱- پیشنهاد برنامه‌های ویژه بانوان به شورا جهت تصویب و اجراء؛
- ۲- پی‌گیری مصوبات شورا در حوزه اختصاصی بانوان.